

Laborista Esperantisto

14DE JAARGANG, NO. 1, 26 MEI 1945.
VERSCHIJNT ZO MOGELIJK MAANDELIJKS.
VOOR LEDEN GRATIS. OPLAAG 3000 EX.

Alle correspondentie betreffende de redactie en de administratie van dit blad gelieve men te zenden aan het secretariaat van de Federatie van Arbeiders-Esperantisten:
Vier Heemskinderenstraat 53², Amsterdam-W.

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN
IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

De Federatie roept ons weer!

La Federacio revokas nin

Na een periode van verdrukking en terrorisme, waarin men elke gedachte aan humanisme en internationale verbroedering trachtte te smoren, en elk daadwerkelijk pogen op een niet zachtzinnige wijze de kop indrukte; na een periode van oorlogsgruwelen, geweld en rechteloosheid, waarin Duitsland er in slaagde de haat van gans Europa, ja, van bijna geheel de wereld, op zich te laden, herkregen wij **Vrede en Vrijheid.**

Welk een zee van gedachten bestormde ons, welk een intens doorleefde vreugde maakte zich van ons meester bij dit gebeuren! Een nieuwe toekomst, nieuwe mogelijkheden! Wij aanschouwden het aanbreken van een nieuwe dag na een stormvolle nacht, die thans als een bange droom achter ons ligt.

Wij hebben vrede en vrijheid, en daarmede de mogelijkheid datgene, wat in de achter ons liggende periode werd vernietigd en ons dierbaar was, te herbouwen.

Nog treurende om hen, die ons ontvielen, en een diepe en innige verering gevoelende voor onze helden, gevallen in de strijd, en voor onze bevrijders, doorvoelen we thans de vreugde datgene te kunnen herbouwen, wat verwoest en vernietigd werd; dat wij, arbeiders-esperantisten, wederom ons werk kunnen voortzetten. Vrede en Vrijheid; ook de Federatie roept ons weer!

Wij konden in 1940 nog ons 25ste congres houden, al stapelden ook toen de moeilijkheden zich reeds op en breidde de oorlog zich meer en meer uit. Spoedig daarna trof ons echter de katastrofe, ook Nederland werd in de oorlog betrokken en wreed overweldigd. Ons werk konden wij nog bijna één jaar voortzetten, daarna wist de vijand ons te vinden. Wij behoorden als culturele organisatie tot de eersten, die geen genade in de ogen van den overweldiger konden vinden. Haar gehele en absolute vernietiging was zijn doel. Hij slaagde niet. Onze maatregelen waren genomen en ondanks de overweldiging plaats vond volgens de bekende methode van de fluweelachtige klauw met de vlijmscherpe nagels, slaagde het Federatiebestuur er in om de voortzetting van de Federatie na de oorlog zoveel mogelijk te verzekeren.

De oorlog is thans voorbij, nieuwe perspectieven openen zich. Als eerste handeling verzond het Federatiebestuur een circulaire aan alle leden volgens de laatste lijsten van 1941. Velen zullen inmiddels van adres veranderd zijn; anderen op het oude adres niet meer bereikbaar, omdat nog slechts een puinhoop of wat resten getuigen, dat daar eens een woning heeft gestaan. Desondanks mogen wij verwachten, dat toch een groot aantal circulaires zijn bestemming heeft bereikt, en inmiddels zijn weg gevonden heeft in de rijen van de esperantisten.

Ons bereikten reeds berichten over oprichting van verschillende afdelingen, ook vele oud-leden (eks-anoj), onder wie goede oude bekenden, die eens een eervolle rol in de Federatie vervulden, hervonden de weg naar onze organisatie.

Een mededeling van wederoprichting, tevens oproeping tot toetreding, werd de thans verschijnende bladen toegezonden; de regering werd van onze heroprichting in kennis gesteld. „Interkontaktilo" werd aan de aktivuloj en afdelingsbesturen gezonden. De „Libro-Servo" heeft zijn werkzaamheden hervat. Het dagelijks bestuur kwam in de afgelopen periode, wanneer dat nodig bleek, regelmatig bijeen, en regelde het nodige volgens de besluiten genomen in overleg met de overige bestuursleden.

Zo spoedig mogelijk hopen wij de konsilantaranoj bijeen te roepen. Het ligt in de bedoeling reeds in 't laatst van Augustus of begin September een congres te houden, dat als zuiver werkcongres dient te worden beschouwd, waar alles betreffende verleden en toekomst besproken en vastgesteld kan worden.

Overigens worden besprekingen gevoerd en voorzieningen getroffen om de verschillende instanties van onze organisatie weer te doen functionneren.

Tot nader order richte men alle correspondentie aan het adres van onzen secretaris: Vierheemskinderenstraat 53², Amsterdam-W. Af te dragen gelden storte men op de rekening van onzen penningmeester: Gem.-giro (Amsterdam) No. P. 4635, ten name van J. Pouli.

't Werk voor ons ideaal wacht ons allerwege. Hoevelen zijn er, die mede met ons naar dit ogenblik verlangden, doch deze nieuwe dag niet mochten aanschouwen, getroffen door het oorlogsgeweld ons ontvielen, sneefden voor de vuurpeletons van den overweldiger? Nog kunnen we dat niet overzien, doch hun daad en hun offer zij ons een aansporing ons en ook **hun** werk voort te zetten.

Reeds bereikten ons de bewijzen, dat de belangstelling voor Esperanto toegenomen en de neiging om aan onze cursussen deel te nemen groeiende is.

Esperanto zal als wereldtaal door zijn neutrale basis ons onschatbare diensten kunnen bewijzen. Na deze oorlog zal blijken, dat, hoe noodzakelijk een wereldtaal ook moge zijn, het proclameren als zodanig van een nationale taal onoverkomelijke moeilijkheden met zich brengt. Reeds de overweging of het de Engelse, Russische of Chinese taal zou moeten zijn, zal dat duidelijk maken. Daarom: Ons wacht een belangrijke taak! **De Federatie roept ons! Konstruu la pacon!**

HET FEDERATIE-BESTUUR

ENGELS WERELDTAAL?

De Nederlandse minister van onderwijs, de heer Bolkestein, moet voor Radio-Oranje zijn Nederlandse luisteraars de raad hebben gegeven, Engels te leren, daar het Engels na de oorlog de wereldtaal zou worden.
We willen in het midden laten of de heer Bolkestein inderdaad deze weinig gelukkige opmerking heeft gemaakt en of wij hem hier wel juist citeren want wanneer wij stelling nemen tegen deze woorden, dan gaat het niet om bestrijding van een bepaalden persoon of uitzending, doch alleen om een opvatting uit de wereld te helpen die we reeds meermalen, geheel los van enige officiële beïnvloeding, ontmoetten.
Ten einde elk misverstand te voorkomen wensen we allereerst te verklaren, dat wij vrij zijn van anti-Engelse gevoelens en zelfs niet behoren tot hen, die, tegenover de prestaties van het Rusische leger, Engelands rol in deze strijd bagatelliseren.
Wanneer we dan ook aan het Engels het recht en de geschiktheid ontzeggen om als wereldtaal te fungeren, dan doen we dat op gronden van zuiver practische en ideëele aard.
We zeiden hierboven reeds, dat wij de gedachte aan het Engels als wereldtaal reeds vaker waren tegengekomen.
Hoe komt men tot deze opvatting?
Het antwoord daarop is tweeledig. Ten eerste denkt men aan het betrekkelijk veelvuldig gebruik van het Engels reeds voor de oorlog en ten tweede rekent men met een toeneming van haar betekenis als gevolg van het feit, dat twee der drie voornaamste overwinnaars in deze oorlog, Engeland en de U.S.A., Engels sprekende volkeren vertegenwoordigen.
Nu miskennen wij geenszins het feit, dat het Engels één der meest verbreide talen was, noch ontbreekt het ons aan waardering voor het aandeel, dat de Engels-sprekenden hebben in onze bevrijding en die van geheel Europa.
Maar zijn we verplicht en is het wenselijk onze dankbaarheid en waardering zo ver uit te strekken, dat we na de bevrijding van Duitse overheersing een Engels-Amerikaanse overheersing zonder meer over ons laten komen?
En al geven we grif toe, dat die druk minder zwaar zou zijn dan die van het fascistische Duitsland, overheersing zou het zijn, want het behoeft toch geen nadere uitleg, dat het volk of de volkeren, wier taal als wereldtaal zou worden aanvaard, daarmee een dominerende invloed zouden verwerven over alle anderen.
En is dit in overeenstemming met het Atlantic Charter of met de 17 punten van Cordel Hull, welke uitdrukking geven aan de wenselijkheid en noodzakelijkheid van een principiële gelijkstelling der volkeren, ongeacht of zij groot of klein zijn?
En zou dit een overwinning van de democratische gedachte zijn, wanneer bepaalde volkeren een dergelijke bevoorrechting zouden genieten? Buiten elke vakstudie zou toch de niet Engels sprekende mens zich gesteld zien voor de taak jaren studie te wijden aan de Engelse taal en dan nog met de zekerheid in taalkundig opzicht toch de mindere te moeten blijven.
Neen, alleen reeds hierom dient ieder, ook Amerikaan en Engelsman, te begrijpen, dat de rol van wereldtaal alleen door een neutrale taal vervuld kan worden, die de mogelijkheid schept, dat alle naties, groot of klein, elkaar op voet van gelijkheid kunnen ontmoeten. En voor deze taak komt alleen Esperanto, dat terecht het Latijn der Democratie werd genoemd, in aanmerking.
Maar nu de practische zijde. U bent het met het bovenstaande in theorie eens, maar, zegt U, het Engels heeft al zo'n verbreidheid, en deze zal na de oorlog nog meer toenemen en historisch gezien zal het Engels, gesproken door meer dan 200 millioen mensen en gedragen door een politieke, economische en culturele macht als die der Engels sprekende volkeren, toch langzamerhand uitgroeien tot wereldtaal, onafhankelijk van de omstandigheid of men het wel of niet officieel als wereldtaal zal willen erkennen. En daar voegt U aan toe: Waar de zaken zo staan, is het toch maar het beste de werkelijkheid te aanvaarden en het Engels maar dadelijk in te voeren, dan raken we tenminste die talenchaos kwijt.
Op deze practische overweging willen we een practisch antwoord geven. Wat zouden we bereiken door de aanvaarding van Engels als wereldtaal te bevorderen?
Voorlopig bestaat er kans, onder de indruk van de oorlogsafloop, dat men internationaal tot overeenstemming zou kunnen komen om aan het Engels die voorkeur te verlenen, want Duitsland en Italië zouden weinig invloed kunnen uitoefenen en ook Frankrijks positie is er niet bepaald op vooruit gegaan. Alleen Rusland zou misschien met bezwaren komen.
En dan verder? Op de scholen, althans de middelbare, wordt reeds Engels onderwezen; er zou dus alleen op de lagere school iets gedaan kunnen worden.
Zij, die later naar een middelbare school gaan, zouden daar iets aan hebben, maar de duizenden anderen zouden we met wat ballast beladen, want als we bedenken, wat de gemiddelde Engelse kennis is van iemand met middelbare opleiding, dan behoeven we ons geen illusies te maken over het Engels, dat op de lagere school kan worden bijgebracht.
Het practisch resultaat zal dus zijn, dat het aantal dergenen, die werkelijk het Engels in voldoende mate beheersen, met enkele honderden zal toenemen, en het aantal brabbelaars met tienduizenden.
En dat zou dan nog het resultaat in Nederland zijn, waar een taal wordt gesproken, die verwant is aan het Engels. Wat er elders in de Romaanse en Slavische landen, om maar niet te spreken van de Aziatische, van terecht zou komen, dat laat zich licht raden.
Internationaal zal men voorlopig op de oude voet moeten doorgaan, een resolutie aannemen is nog altijd eenvoudiger dan een taal goed te leren, en tegen de tijd, dat men practische resultaten zou kunnen verwachten, zouden de bezwaren tegen de bevoorrechting van het Engels weer sterker gaan spreken, de nationale gevoeligheden meer aan de dag treden en de chaos, in feite nimmer overwonnen, zou ook theoretisch weer terugkeren.
De Russen zullen zich Lenin's ideaal, het Russisch gelijkgesteld met Frans, Duits en Engels, weer meer herinneren.
Frankrijk zal zijn taal weer gedenken als de taal van kunst, wetenschap en diplomatie, Spanje en Zuid-Amerika zullen weer een plaats voor het Spaans opeisen, enz., enz.
En de verwarring zal weer minstens even groot zijn als voorheen.
Eén practisch resultaat zullen we echter kunnen boeken en dat is, dat die schijnaanvaarding van het Engels als wereldtaal de propaganda voor Esperanto een gevoelige knauw zal geven en de uiteindelijke zege tientallen jaren verder af zal brengen.
En dit resultaat kan slechts worden togejuicht door die groepen, die van een werkelijke toenadering der volkeren niets willen weten en juist in het troebele water van conflicten en geschillen hun smerige vis willen vangen.
En waar de zaken zo staan menen wij, dat ieder, die zich rekenschap geeft van de werkelijkheid, niets anders kan doen, dan zich niet te laten leiden door verkeerd opgevatte sympathie voor de Engels sprekende volkeren, doch in het belang en voordeel van alle volkeren, ook die van Amerika en Engeland, de invoering van Esperanto te bevorderen.

W. F. Kr.

Benut elke mogelijkheid tot het maken van propaganda

AAN DE SLAG

Van onzen vroegeren medewerker H. W. Alings, die o.a. redacteur is geweest van „Laborista Esperantisto", ontvingen wij het navolgende artikel:

De oorlog in ons werelddeel is ten einde. Een periode van hard werken ligt voor ons. Wij gaan de vrede bouwen!

Dit parool, hetwelk uitgaat van ons Federatiebestuur, dat weer zijn activiteit in vrijheid kan ontplooien, zij voor ons, esperantisten, geen holle leuze.

Hard zal er gewerkt moeten worden om ons land, om de wereld weer op te bouwen, de ellende welke deze verschrikkelijkste aller oorlogen ons bracht, te vergeten, om ons van de slagen ons toegebracht te herstellen. Wij willen bouwen aan een nieuwe maatschappij.

De herbouw onzer organisatie kunnen wij beginen op de oude fundamenten. En allen dragen wij een steentje bij, opdat wij over een jaar, bij het vijfen-dertig jarig bestaan onzer Federatie, met tevredenheid kunnen terugzien op de reconstructie van ons in de oorlog vernietigde tehuis.

De vrede zal gemaakt worden door de machthebbers van het ogenblik. Wij hebben daarop geen invloed. Maar wij kunnen op eigen wijze, als esperantisten, reeds dadelijk beginnen aan de vrede te bouwen.

„Bouwt de Vrede" worde der esperantisten internationale leuze, 't nieuw enthousiasme beziele ons idealisme. Knopen wij spoedig de internationale kameraadschapsbanden weer aan.

Dat zal moeilijk zijn. Velen zullen ons ontvallen zijn. Velen door de lange duur van de oorlog van ons vervreemd. Maar wij versagen niet! Esperanto, de internationale taal, heeft een toekomst in een wereld, die de vrede wil en gegrondvest wil zijn op internationale samenwerking.

Twee en vijftig jaar reeds werd de propaganda voor esperanto gevoerd, sinds onze geniale Dr. Zamenhof zijn taal den wereld schonk, toen de oorlog uitbrak. Een vier en veertig jaar geleden werd zij voor het eerst in ons land onderwezen. De vorige oorlog overleefde zij. Ook onze Federatie, hoewel zij zwak bleef. Doch de tijden schenen gunstiger voor ons streven te worden en in 1928 achtte ik het mijn taak als beginnend esperantist, tot secretaris van de Federatie gekozen, de ouderen die haar de rug hadden toegekeerd, op te roepen hun taak te hervatten, hun op te wekken tot hernieuwde activiteit.

Alle arbeiders-esperantisten in één organisatie werd onze leus. Sindsdien ging het voorwaarts en hadde de oorlog niet alles vernietigd, Esperanto zou op weg geweest zijn, de haar toekomende plaats te veroveren.

En weder mag ik in het eerste nummer van ons orgaan, ter inleiding van een nieuwe periode, de oudere esperantisten en hen die na mij kwamen, opwekken, het afgebroken werk weer op te nemen. Herstelt het oude verband. Werkt aan de wederopbouw van onze organisatie, aan de verbreiding van Esperanto, de internationale taal, in dienst van de vrede.

H. W. ALINGS.

Schorsing van de Apeldorna Rezolucio

In verband met de sterk gewijzigde omstandigheden en de huidige onzekerheid op het gebied van de internationale organisatie, heeft het federatiebestuur besloten de Apeldorna Rezolucio tot nader order buiten werking te stellen, teneinde elke belemmering op te heffen, welke een zo gunstig mogelijke wederopbouw van de federatie in de weg zou kunnen staan.

Het federatiebestuur is voornemens, ter vervanging van de A.R., het eerstvolgende congres een nieuwe resolutie voor te leggen, waarin echter in het algemeen dezelfde beginselen zullen zijn vervat.

Toelichting:

Bij lezing van bovengenoemd besluit van het federatiebestuur zullen meerdere leden zich misschien geen voldoende duidelijk beeld kunnen vormen van de strekking en draagwijdte van dit besluit.

Vooral ten behoeve van hen, die de totstandkoming van de A.R. niet hebben meegemaakt, zij er aan herinnerd, dat deze resolutie werd aangenomen, om een einde te maken aan het feit, dat de toen heersende strijdvragen over de internationale organisaties in de federatie werden overgebracht en daar een funeste invloed uitoefenden op de geest in en de werkzaamheden van de federatie.

Tevens werd er nadrukkelijk op gewezen, dat de federatie de plicht had om te handelen in overeenstemming met overeenkomsten, welke men had aangegaan (hier wordt bedoeld de Götenborga Konvencio met S.A.T.) en men zulke overeenkomsten niet tegelijk kan handhaven en veronachtzamen.

De schorsing van de A.R. wil echter geenszins zeggen, dat het federatiebestuur van mening is veranderd en thans wel allerlei onenigheden in onze organisatie wil laten overbrengen of vrijwillig aangegane overeenkomsten wil negeren.

Dit blijkt duidelijk uit de tweede zinsnede waarin gesproken wordt over een nieuwe resolutie volgens dezelfde beginselen.

De bedoeling van de schorsing is alleen de mogelijkheden, welke de huidige situatie biedt, ten volle te benutten en enerzijds onze eigen organisatie zo sterk mogelijk uit te bouwen en anderzijds alles in het werk te stellen om ook internationaal tot een zo groot mogelijke eenheid te komen en mede te werken aan de totstandkoming van een hechte en daadkrachtige internationale organisatie.

Aan de A.R. zijn bepaalde namen en begrippen verbonden, wier actualiteit thans niet zo groot meer is als voor de oorlog en wier herinnering slechts een hinderlijke schaduw kan werpen op de huidige en toekomstige ontwikkeling van de arbeiders Esperantobeweging zowel nationaal als internationaal.

De schorsing betekent dus, dat wij, zonder afstand te willen doen van gezonde en volkomen redelijke beginselen, onzerzijds alles in het werk zullen stellen om een bevredigende oplossing te vinden voor de tegenstellingen en strijdvragen, welke voorheen de arbeiders Esperantobeweging ernstig nadeel berokkenden.

„Konstruu la pacon"

„Konstruu la pacon", la voko disiras,
Post temp' de milit' plej terura,
„Keligu la fortojn", la vorto nun diras,
Post buĉ' kaj sufer' senmezura.

Malnova devizo: „Ne plu la milito",
Montriĝis jam vort' negativa,
Ĝi iru solene al land' de la mito,
Nun sonu parol' pozitiva.

Konstruu la pacon, laŭ vort' Zamenhofa,
De viro plej simpla, sen vanto
Konstruu ni pacon, post temp' katastrofa
Sur bazo de lingv' Esperanto.

ADRIAAN KLOEK

GRAFISCHE WERKERS!

De Algemene Nederlandse Grafische Bond wil de Esperanto-kennis van zijn leden benutten. Hoe en op welke wijze zal in „Het Grafisch Weekblad" en in „L. E." worden bekend gemaakt. Een eerste voorwaarde is, dat alle grafische bedrijfsgenoten, die Esperanto kennen, medewerken. Bewijzen van instemming worden gaarne door den secretaris der Esperanto-commissie van de A.N.G.B. in ontvangst genomen.

J. A. HIPPE, voorzitter.
H. SCHOONENBERG, secretaris. Hygiëaplein 9[1], A'dam-Z.
F. DE VRIES.

Spoedig verschijnt de vertaling van het bekende boek:

LA PERFIDO
(Het Verraad)
van A. M. DE JONG
vertaald door W. F. Kruit
Nadere mededelingen volgen.

Uit voorraad leverbaar o.a.:

TAGLABORISTOJ
van H. KIRK
uit het Deens vertaald door Friis en Jensen
PRIJS f 2.70

LIBRO-SERVO
Vierheemskinderenstraat 53[2], A'dam-W.

Beurt onze vlaggen boven het hoofd...

Eindelijk, na jaren van onderdrukking, kunnen wij de lucht der vrijheid weer inademen, kunnen wij weer zeggen en schrijven wat wij willen, kunnen wij onze idealen weer uitdragen.

In de bezettingsjaren hebben wij geenszins stilgezeten; wij beseften, dat stilstand achteruitgang tot gevolg zou hebben. Daarom hielden wij onze studie van het Esperanto bij. Wij lazen de boeken in onze geliefde taal, wij zochten contact met vrienden uit de Federatie, wij poogden zelf het werk van goede Nederlandse schrijvers te vertalen. Voor ons is het Esperanto nimmer een dode taal geweest, ook niet, neen zeker niet, toen het nationaal-socialisme elke uiting van het humanisme met gevangenis, concentratiekamp of vuurpeleton trachtte te smoren. Wij, de Esperantisten, hebben de erfenis van dr. Zamenhof gered.

Onder zeer moeilijke omstandigheden onder bedreiging met de dood, hebben wij de fakkel brandende gehouden. Mogen wij nu, in een vrij Nederland, bij de pakken neer gaan zitten? Moeten wij nu eens gaan uitrusten van de lichamelijke en geestelijke vermoeienissen? Neen, vrienden, juist nu moeten wij de handen aan de ploeg slaan, moeten wij zaaien waar resultaat is te verwachten, moeten wij oogsten waar resultaat is bereikt.

En de tijd is rijp. Langzaam maar zeker zullen de mensen meer voedsel krijgen, waardoor de zorg voor het materiële welzijn afneemt en de belangstelling voor geestelijke zaken toeneemt. De mens wil zich verheffen uit zijn dierlijke toestand, hij wil weer mens zijn. En waarlijk mens zijn kan men door middel van het Esperanto. Dit is de ideële zijde van ons ideaal. En sprekende over de practijk zeggen wij weer: en de tijd is rijp. Enige honderdduizenden van onze landgenoten hebben gedwongen gewerkt in Duitsland. Zij kwamen daar in aanraking met Tsjechen, met Polen, met Fransen, met Denen en aanvankelijk zochten zij contact met deze mensen, die evenals zijzelf de duur van de oorlog moesten helpen verlengen. Hun haat tegen het nationaal-socialisme, de vijand van alles wat menselijk is, wilden zij luchten in woorden, maar zij konden het niet, want de buitenlanders waren wel hun lotgenoten, maar niet hun taalgenoten. Zouden deze arbeiders nooit behoefte hebben gevoeld aan één taal, welke door allen kon worden begrepen? Natuurlijk zullen zij die behoefte wel eens hebben gevoeld, want zij ervoeren, dat het verkregen contact spoedig moest worden verbroken doordat de lotgenoten elkaar niet konden verstaan. De arbeiders, die werkzaam waren in Duitsland, zullen terugkeren, voor zover zij niet reeds teruggekeerd zijn. En alles wat zij hebben meegemaakt, ligt nog vers in hun geheugen.

En opnieuw zeggen wij: De tijd is rijp. Laten wij, Esperantisten, thans tonen, dat wij de weg weten om uit het talenlabyrint te geraken. Laten wij propaganda maken voor het Esperanto.

In onze grote steden, in onze dorpen, overal zal straks de bevrijding nog eens extra worden gevierd. Er zullen optochten worden gehouden, waarin allerlei groeperingen mede zullen lopen.... en wij, wij mogen daarin niet ontbreken. Wij wekken onze leden op om als groep van Esperantisten mee te marcheren in de rijen der bevrijden. Daarvoor zal toestemming nodig zijn, maar hier ligt een taak voor de districtsbesturen, welke zich in verbinding moeten stellen met de plaatselijke feestcommissies. De Esperantisten, die onze vlag met de groene ster buiten hun venster hebben gehangen, halen hem op de grote feestdag binnen en dragen hem mee in de stoet. Alleen indien onze vrienden op een „strategisch punt" wonen, een punt, waar de stoet passeert, laten zij hun vlag rustig hangen. Ja, het verdient zelfs aanbeveling om op die strategische punten, waar geen Esperantovlag is uitgestoken, er nu een uit te hangen.

Iedereen kan aan deze propaganda voor het Esperanto meewerken. Onze taalgenoten van het platteland, waar de feesten niet zo groots zullen worden opgezet, kunnen naar de steden komen met ons insigne op hun borst en.... zo mogelijk onze vlag in de hand.

Er liggen hier mogelijkheden voor de bestuurders der districten, voor de bestuurders der afdelingen, voor de leden. Overal trachte men iets te organiseren in de hier geschetste geest. Nu zijn wij vrij, nu kunnen wij aan de slag.

H. Sch.

BESTUURSMEDEDELINGEN

BESTUURSVERGADERING. — Onmiddellijk na het bekend worden van de vrede kwamen volgens afspraak de bestuursleden bijeen om de nodige voorzieningen te treffen. Een gedrukte circulaire werd zonder verwijl aan de leden verzonden. De slechte postverbindingen belemmeren echter het contact met de plaatsen buiten Amsterdam. Ter verdere afwikkeling en bespreking was het bestuur in vergadering bijeen op Zondag, Maandag en Dinsdag, resp. 13, 14 en 15 Mei. Daar k-dino Faulhaber om gezondheidsredenen haar functie niet kon vervullen, werd k-do H. Schoonenberg bereid gevonden deze opengekomen plaats in te nemen. Het voormalige bestuur zal zijn taak vervullen tot het eerstkomende werkcongres, dat zo mogelijk reeds in September a.s. zal worden gehouden. De functies en taken der bestuursleden werden verdeeld. Het adres voor alle correspondentie is voorlopig bij den secretaris, k-do W. F. Kruit, Vierheemskinderenstraat 53^2, Amsterdam-West.

CONTRIBUTIE. — Als voorlopige regeling voor de contributie achtte het bestuur het gewenst een uniforme regeling vast te stellen en wel voor Nederland voorlopig een maandelijks bedrag van f 0.75 per lid en f 1.25 voor een echtpaar. Hiervan is voor de fed.-kas resp. f 0.25 en f 0.40 bestemd, en voor de provinciale districten f 0.05 voor ieder lid per maand. De afdelingen betalen de contributie aan den federatie-penningmeester, k-do J. Pouli, gemeentegiro (Amsterdam) No. P 4635; dus tot nader order niet op een van onze post-girorekeningen, doch op de rekening van den heer J. Pouli.

STERKT ONZE KAS. — Wij doen een beroep op de offervaardigheid van onze leden en sympathiserenden om geldelijke steun bij de wederoprichting van de Federatie. Waar ook de afdelingen zelf hieraan behoefte hebben, trachte men dit zo mogelijk te combineren.

LABORISTA ESPERANTISTO. — Ons orgaan zal zo mogelijk voorlopig maandelijks verschijnen en wel de laatste Zaterdag van elke maand. Waar dit kan, zullen we L.E. collectief aan de resp. afdelingen ter verdere distribuering doen toekomen.

LIBRO-SERVO. — Onze L.S. zal zo spoedig mogelijk weer op orde worden gesteld. Bevorder vooral het bestellen van boeken bij onze L.S. Ook hiervoor gebruike men ons voorlopig adres: Vierheemskinderenstraat 53^2, Amsterdam-West. Daar de oude voorraad zo goed als niet geleden heeft en wij er in geslaagd zijn haar voortbestaan te verzekeren, kan dit bij onze wederoprichting een belangrijke steun zijn. Met het oog op de papierprijzen en de verhoging voor het bindwerk, enz. hebben wij besloten, de oude prijzen met 20% te verhogen. Gezien de winst uit de L.S. ten nutte komt aan de Federatie, achten wij deze verhoging onder deze omstandigheden ten volle verantwoord. De prijzen blijven desondanks onder de huidige waarde. Een plan voor de uitgave van een nieuwe romanserie is reeds in behandeling.

STEDELIJKE DISTRICTEN. — Het fed.bestuur is van mening, dat de stedelijke districten gebaat zouden zijn bij een algehele centralisatie, waarbij het district als één afdeling functionneert en deze wederom in een beperkt aantal onderafdelingen wordt verdeeld. Men overwege reeds thans in de stedelijke districten deze mogelijkheid. Het bestuur zal met de desbetreffende districten in overleg treden om dit nader onder ogen te zien.

ONS STANDPUNT. — Om het organisatorisch apparaat wederom te doen functionneren, moeten wij in vele gevallen handelen volgens de oude richtlijnen. Het fed.bestuur heeft deze taak zonder aarzelen op zich genomen. Aan het eerstvolgende werkcongres zal het verantwoording afleggen en zullen de bestuursleden hun mandaat ter beschikking stellen. Het is van mening, dat de bevordering van het Esperanto gebaat is bij een vertegenwoordiging van de verschillende stromingen, die er onder ons volk leven. Dit moet zich echter uitsluitend beperken tot de belangrijkste tendenzen. Zo wordt de propaganda het meest gediend. Deze organisaties moeten elkaar vinden daar, waar gemeenschappelijk optreden bevorderlijk is voor het gemeenschappelijke doel. De voor de oorlog bestaande comité's moeten hun werk hervatten. Wij denken b.v. aan „Esperanto bij het onderwijs" en de examens. Als arbeidersorganisatie zoeken wij naar nauw contact met de arbeidersbeweging op zo breed mogelijke basis.

Teneinde hinderpalen tot toetreding op te ruimen besloot het bestuur de A.R. te schorsen. Elders in dit blad wordt dit nader toegelicht.

Op internationaal terrein kunnen we thans nog niets ondernemen, aangezien ons voldoende contact ontbreekt en de verdere ontwikkeling moeilijk te overzien is. De S.A.T.leden in onze Federatie mogen echter niet nalaten zich hieromtrent te beraden. Zij zoeken voorlopig verbinding met den S.A.T.-konsilantarano van het fed.bestuur, k-do W. F. Kruit, Vierheemskinderenstraat 53^2, Amsterdam-W., alsmede met de andere leden in de plaats van hun inwoning.

PROPAGANDA. — Speciaal de propaganda dadelijk na de heroprichting en voor de nabije toekomst moet worden bevorderd. Er is een comité gevormd, dat dit zal behartigen. Mededelingen omtrent beschikbaar propagandamateriaal zullen de afdelingsbesturen zo spoedig mogelijk bereiken. Werkt reeds thans met al de middelen, waarover u beschikt.

ZUIVERING. — Ons standpunt ten opzichte van N.S.B.-ers was reeds voor de oorlog bekend. Voor hen was en is in onze rijen geen plaats. Ten opzichte van met N.S.B.-principes besmette personen zij men voorzichtig. Wij verwachten van elk afdelingsbestuur, dat het voldoende tact en inzicht heeft om een juiste zuivering te behartigen. Personen, die publiek bekend staan als onzuiver were men uit onze organisatie. Persoonlijke wraakneming onderkenne men echter wel.

WIE HELPT?

Wie van onze leden is in het bezit van een smalfilmapparaat? Laat hij dit even weten aan den secretaris der Federatie: W. F. Kruit, Vier Heemskinderenstraat 53^2, Amsterdam. Graag hadden wij in de komende maanden de beschikking over zulk een toestel ten dienste van de propaganda. De bezitter behoeft zijn eigendom niet uit handen te geven. Hij kan zelf de films projecteren op onze bijeenkomsten.

ESPERANTO-EXAMEN

De Algemene Nederlandse Esperanto Examen-Commissie heeft haar werkzaamheden hervat. Dit jaar nog zal zij bij voldoende deelneming twee examens afnemen voor het A- en B-diploma, namelijk op Zondag 21 October te Amsterdam en op Zaterdag 27 October te Den Haag.

DRUKKERIJ DICO - AMSTERDAM